

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Potravinářské přídatné látky

MVDr. Dana Třísková

Vedoucí odd. potravinového řetězce

Odbor potravinářský

Úřad pro potraviny MZe

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Co jsou to potravinářské přidatné látky ?

Pozitiva ?

Negativa ?

Jak s nimi pracovat ?

Máme se jich bát ?

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací spotřebitelům

- informace nesmí být zavádějící – pokud jde o povahu, totožnost, vlastnosti složení, trvanlivost, zemi původu, způsob výroby
- informace musí být přesné, jasné a spotřebitelům jasně srozumitelné
- v případě balených potravin na obale seznam povinných údajů

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

- Složení: voda (90,9%), cukr (4,9%) /fruktóza 50%, glukóza 41%, sacharóza 9%/, vláknina E460 2%, masné kyseliny (méně než 1%), aminokyseliny (méně než 1%), konzervanty E 236, E 296, barviva karoteny E160a, lutein E161b, E161c, E140, E161d, E161e, 161h, antioxidant kyselina askorbová E 300, alfa-tokoferol E307, fytosteroly, aroma 2,5-dimethyl-4-hydroxy-2-furan, 2,5-dimethyl-4-methoxy-2-furan, gamadelacton, gamadodekalacton, limonil, nerolidol, E1510, hexanol, octan, methylbutanol, methylhexanol, ethyl hexanol, methyl
- Složení: voda (84%), cukr (10%) /fruktóza 48%, glukóza 40%, sacharóza 2%/, vláknina E460 2,4%, aminokyseliny (méně než 1%), masné kyseliny (méně než 1%), fytosteroly, antioxidant kyselina askorbová E 300, tokoferol E306, thiamin, barviva antokyany E163a, E163b, E163e, E163f, karoteny E160a, aroma ethyletanolát, butyraldehyd, pentanal, octan, hexanal, decanal, limonil, styren,, citral, benzaldehyd, methylparaben, zahušťovadla: pektin E440, sladidlo manitol E421, dusík E941, kyslík E948, oxid uhličitý E290

INGREDIENTS: AQUA (90.9%), **SUGARS (4.9%)** (FRUCTOSE (50%), GLUCOSE (41%), SUCROSE (9%)), FIBRE E460 (2.0%), ASH, **FATTY ACIDS (<1%)** (OMEGA-6 FATTY ACID: OCTADECADIENOIC ACID (42%), OMEGA-3 FATTY ACID: OCTADECATRIENOIC ACID (31%), OCTADECANOIC ACID (20%), HEXADECANOIC ACID (6%), OCTADECANOIC ACID (1%), HEXADECANOIC ACID (<1%)), **AMINO ACIDS (<1%)** (ASPARTIC ACID (26%), GLUTAMIC ACID (17%), LEUCINE (6%), ALANINE (6%), LYSINE (5%), GLYCINE (5%), ARGININE (5%), PROLINE (4%), SERINE (4%), TYROSINE (4%), THREONINE (4%), ISOLEUCINE (3%), PHENYLALANINE (3%), VALINE (3%), HISTIDINE (2%), TRYPTOPHAN (1%), CYSTINE (1%), METHIONINE (<1%)), **PRESERVATIVES** (E236, E296) **COLOURS** (E160a, E161b, E161c, E140, E161d, E161e, E161g, E161h) E300, E307, FOLATE, CHOLINE, BETAINE, PHYTOSTEROLS, **FLAVOURS** (2,5-DIMETHYL-4-HYDROXY-2H-FURAN-3-ONE, 2,5-DIMETHYL-4-METHOXY-2H-FURAN-3-ONE, GAMMA DECALACTONE, GAMMA-DODECALACTONE, 2-FURFURAL, 5-HYDROXY METHYL-FURFURAL, LIMONENE, LINALOOL, (E)-NEROLIDOL, E1510, HEXANOL, OCTANOL, METHYL BUTANOATE, ETHYL BUTANOATE, METHYL HEXANOATE, ETHYL HEXANOATE, HEXYL ETHANOATE, (E)-2-HEXEN-1-YL ETHANOATE, BUTYL ETHANOATE, METHYL OCTANOATE, ETHYL OCTANOATE, OCTYL-2-METHYL BUTANOATE, OCTYL HEXANOATE, DECYL BUTANOATE, DECYL ETHANOATE, METHANETHIOL, ETHYL 3-METHYLBUTANOATE, GERANIOL, E210, FARNESYL ACETATE, MESIFURANE, METHYL ANTHRANILATE, GAMMA-DECALACTONE, METHIONAL, DIMETHOXYMETHANE, 1-BUTOXY-1-ETHOXYETHANE), 2-(4-HYDROXYPHENYL)-ETHYL BETA-D-GLUCOPYRANOSIDE.

INGREDIENTS: AQUA (84%), **SUGARS (10%)** (FRUCTOSE (48%), GLUCOSE (40%), SUCROSE (2%)), FIBRE E460 (2.4%), **AMINO ACIDS (<1%)** (GLUTAMIC ACID (23%), ASPARTIC ACID (18%), LEUCINE (17%), ARGININE (8%), ALANINE (4%), VALINE (4%), GLYCINE (4%), PROLINE (4%), ISOLEUCINE (3%), SERINE (3%), THREONINE (3%), PHENYLALANINE (2%), LYSINE (2%), METHIONINE (2%), TYROSINE (1%), HISTIDINE (1%), CYSTINE (1%), TRYPTOPHAN (<1%)), **FATTY ACIDS (<1%)** (OMEGA-6 FATTY ACID: LINOLEIC ACID (30%), OMEGA-3 FATTY ACID: LINOLENIC ACID (19%), OLEIC ACID (18%), PALMITIC ACID (6%), STEARIC ACID (2%), PALMITOLEIC ACID (<1%)), ASH (<1%), PHYTOSTEROLS, OXALIC ACID, E300, E306 (TOCOPHEROL), THIAMIN, **COLOURS** (E163a, E163b, E163e, E163f, E160a) **FLAVOURS** (ETHYL ETHANOATE, 3-METHYL BUTYRALDEHYDE, 2-METHYL BUTYRALDEHYDE, PENTANAL, METHYLBUTYRATE, OCTENE, HEXANAL, DECANAL, 3-CARENE, LIMONENE, STYRENE, NONANE, ETHYL-3-METHYLBUTANOATE, NON-1-ENE, HEXAN-2-ONE, HYDROXYLINALOOL, LINALOOL, TERPINYL ACETATE, CARYOPHYLLENE, ALPHA-TERPINEOL, ALPHA-TERPINENE, 1,8-CINEOLE, CITRAL, BENZALDEHYDE), METHYL PARABEN, 1510, E300, E440, E421 and **FRESH AIR** (E941, E948, E290).

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

E 120 Karmín

-

červec
nopálový

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

PŘÍDATNÉ LÁTKY

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách**
- „potravinářskou přídatnou látkou“ se rozumí látka, která není obvykle určena ke spotřebě jakožto potravin a ani není obvykle používána jako charakteristická složka potravin, ať má či nemá výživovou hodnotu, a jejíž záměrné přidání do potravin z technologického důvodu při výrobě, zpracování, přípravě, úpravě, balení, dopravě nebo skladování má nebo pravděpodobně bude mít za následek, že se tato látka nebo její vedlejší produkty stanou přímo či nepřímo složkou této potravin.

Co je stanoveno

- a) název potravinářské přídatné látky a příslušné číslo označení E;
- b) potraviny, do nichž lze potravinářskou přídatnou látku přidávat;
- c) podmínky, za nichž lze potravinářskou přídatnou látku používat;
- d) případná omezení přímého prodeje potravinářské přídatné látky konečnému spotřebiteli.

Funkční třídy potravinářských přídatných látek

- 1. „sladidla“
- 2. „barviva“
- 3. „konzervanty“
- 4. „antioxidanty“
- 5. „nosiče“
- 6. „kyseliny“
- 7. „regulátory kyselosti“
- 8. „protispékavé látky“
- 9. „odpěňovače“
- 10. „plnidla“
- 11. „emulgátory“
- 12. „tavicí soli“
- 13. „zpevňující látky“
- 14. „látky zvýrazňující chuť a vůni“
- 15. „pěnotvorné látky“
- 16. „želírující látky“
- 17. „lešticí látky“
- 18. „zvlhčující látky“
- 19. „modifikované škroby“
- 20. „balicí plyny“
- 21. „propelenty“
- 22. „kypřicí látky“
- 23. „sekvestranty“
- 24. „stabilizátory“
- 25. „zahušťovadly“
- 26. „látky zlepšující mouku“
- 27. „látky zvyšující kontrast“

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Používání potravinářských přídatných látek není povoleno, pokud není stanoveno jinak

- v nezpracovaných potravinách
- ve výživě pro kojence a malé děti
- **Potraviny, ve kterých nesmí být povolena přítomnost potravinářského barviva podle zásady přenosu**
- (např. med, máslo, mléko, oleje, neochucené kysané mléčné výrobky, přírodní minerální vody, pramenité vody a všechny ostatní vody plněné do lahví nebo balené, káva vyjma ochucené, cukry, nezpracované potraviny vyjma masných polotovarů)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Potraviny, ve kterých nesmí být povolena přítomnost potravinářského barviva podle zásady přenosu

- Nezpracované potraviny
- Všechny vody plněné do lahví nebo balené
- Neochucené mléko a mléčné výrobky
- Oleje a tuky živočišného nebo rostlinného původu
- Vejce a vaječné výrobky ve smyslu nařízení (ES) č. 853/2004
- Mouka, ostatní mlýnské výrobky a škroby, chléb a podobné výrobky, těstoviny a noky
- Cukry, včetně všech mono- a disacharidů, med
- Rajčatový protlak a rajčatové konzervy, omáčky na bázi rajčatové šťávy
- Ovocné šťávy a nektary
- Ovoce, zelenina (včetně brambor) a houby – v konzervách, sklenicích nebo sušené; zpracované ovoce, zelenina (včetně brambor) a houby, výběrový džem (Extra), výběrový rosol (Extra)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Potraviny, ve kterých nesmí být povolena přítomnost potravinářského barviva podle zásady přenosu

- Ryby, měkkýši, korýši, maso, drůbež a zvěřina a výrobky z nich (netýká se hotových pokrmů z nich)
- Kakaové výrobky a čokoládové složky čokoládových výrobků ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/36/ES (4)
- Pražená káva, čaj, bylinné a ovocné čaje, čekanka; výtažky z čaje, bylinných a ovocných čajů a čekanky; přípravky na bázi čaje, bylinných a ovocných čajů a obilovin pro přípravu čajů a směsí a instantních směsí z těchto výrobků
- Sůl, náhrady soli, koření a směsi koření
- Vína, vybrané lihoviny a likéry
- Vinný ocet
- Výživa pro kojence a malé děti ve smyslu směrnice 2009/39/ES, včetně výživy pro kojence a malé děti pro zvláštní léčebné účely
- Slad a výrobky ze sladu

Jak se schvalují ?

- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1331/2008, kterým se stanoví jednotné povolovací řízení pro potravinářské přídatné látky, potravinářské enzymy a potravinářská aroma
1. žádost (podává ČS, žadatel) EK
 2. EK potvrdí příjem žádosti, požádá o stanovisko EFSA
 3. EFSA vydá stanovisko
 4. EK připraví návrh nařízení o zařazení konkrétní látky do seznamu

Děkuji za pozornost